

HYPOTHALAMIC CONTROL OF THE ANTERIOR PITUITARY

Controlul hipotalamic al părții anterioare a pituitarei

J. Szentágothai, B. Flerko, B. Mess, B. Halász

Editura Academiei, Budapesta, 1962

Această monografie redactată în limba engleză, conținând 330 de pagini cu un material iconografic format din 125 de clișee (în parte colorate), cuprinde rezultatele cercetărilor efectuate timp de 10 ani de colectivul de muncă al Catedrei de

anatomie de la Facultatea de medicină din Pécs (Republica Populară Maghiară).

Cartea este împărțită în 9 capitole în cadrul cărora se studiază într-un stil clar și într-o formă concentrată numeroase probleme generale care interesează direct pe cercetătorii din diferite ramuri ale medicinei. Capitolul al II-lea conține descrierea minuțioasă anatomică și histologică a sistemului hipotalamo-hipofizar. O atenție deosebită se acordă topografiei traiectului hipotalamusului; aici autorii se ocupă în mod aprofundat mai ales de legăturile aferente ale scoarței cerebrale. În subcapitolul consacrat neurosecreției se relatează observațiile personale făcute în cursul examinărilor radioautografice pe baza celor mai importante date din literatura de specialitate.

Acțiunea pe care o exercită leziunile hipotalamice și secțiunile hipofizice asupra greutateii și structurii histologice a glandelor cu secreție internă, este studiată în capitolul al III-lea. Pe baza atrofiei glandulare observate după distrugerea electrică a nucleilor, se poate deduce rolul de control selectiv pe care îl au acești centri nervoși.

În capitolele al IV-lea, al V-lea și al VI-lea se analizează activitatea de reglare și de control pe care o exercită hipotalamusul asupra glandei tiroide și a unor funcțiuni ale pituitarei. Modificările morfologice mai fine care se produc după distrugerea electrică a diencefalului, sînt ilustrate prin curbe cariometrice.

Noi și interesante sînt de asemenea și cercetările al căror obiectiv este elucidarea funcțiilor activității epitalamice (p. 143—169). Este foarte probabil că în acest teritoriu al diencefalului se găsesc centri nervoși care reglementează activitatea glandei tiroide.

După partea în care se analizează dirijarea diencefalică a activității adrenocorticotropice a lobului hipofizar anterior, (p. 174—191) urmează un capitol mai mare consacrat controlului hipotalamic al funcțiilor gonadotrope (p. 192—264). Analizînd sindromul provocat de leziunile hipotalamusului, autorii menționează datele din literatura de specialitate pentru ca apoi să relateze observațiile lor personale. Distrugerea eminenței medii atrage după sine atrofia ovarelor și a trompelor ovariene sau, cu alte cuvinte, provoacă modificări celulare caracteristice care denotă o activitate gonadotropă insuficientă (formele degenerative ale celulelor epiteliale care continuă activitatea glandulară, „pincell-reaction“).

În continuare se menționează datele din literatură potrivit cărora prin lezarea anumitor părți ale hipotalamusului se poate produce la animale de experiență o stare asemănătoare cu hiperplazia cistică glandulară. Autorii cărții au făcut astfel de examinări și atribuie modificările unei acțiuni mai marcate a estrogenului. Ei presupun că în partea anterioară a hipotalamusului ar exista kemo-receptori sensibili la estrogen și progesteron.

Capitolul al VII-lea se ocupă de relația dintre adenohipofiză și hipotalamusul trofic. Se studiază tabloul histologic al grefelor hipofizare în diencefal și structura glandelor endocrine la acele animale la care, după extirparea hipofizei, au fost introduse bucăți de glandă în diferite părți ale hipotalamusului. În capitolul al VIII-lea se studiază pe baza cercetărilor relatate în capitolele anterioare, localizarea funcțiilor hipofizare respectiv localizarea diencefalică a centrilor care controlează activitatea endocrină.

În ultima parte a cărții sînt expuse concluziile referitoare la controlul nervos al activităților endocrine.

Metodele de examinare stereotactică a sistemului nervos utilizate de profesorul *Szentágothai János* sînt apreciate în cercurile de specialitate din toată lumea. Monografia de care ne ocupăm constituie continuarea unei activități rodnice care îmbrățișează o lungă perioadă. Profesorul *Szentágothai* face o expunere asupra dirijării și controlului nervos al mecanismelor endocrine. Contribuțiile aduse prezintă un deosebit interes din punct de vedere experimental și endocrinologic, dar sînt la fel de utile atît pentru neuroanomiști și neurofiziologi, ca și pentru clinicieni.

T. MAROS